

Regionların sosial-iqtisadi inkişafının təşviq edilməsi

№ 64 (2245) 19 iyun 2021-ci il

Azərbaycan Respublikasının
Medianın İnkişafı Agentliyi

Azərbaycanın iqtisadi inkişafının sürətləndirilməsi üçün həyata keçirilən islahatlar arasında xüsusi yeri ölkə prezidentinin imzaladığı fərmanla gerçəkləşdirilən "Regionların İnkişafına Dair Dövlət Proqramı" ilə bizim də müstəqil Azərbaycanın iqtisadi mənzərəsini həm tanıdan, həm də onun inkişafının bu və ya digər tərəflərini önə çəkən, paralel olaraq müəyyən sahələrin daha da inkişaf etdirilməsi üçün təkliflər səsləndirən

duğu, toplaşdığı Hadrut və Martuni rayonları o vaxtkı Ali Sovet tərəfindən ləğv edildi və əvəzində iki rayonun bazasında Xocavənd rayonu yaradıldı. Həmin vaxtdan etibarən rayon özünün inkişafının yeni mərhələsinə qədəm qoydu. Təəssüf ki, Xocavənd rayonu da digər işğal olunmuş rayonlarımız kimi 1990-cı illər, eləcə də böyük Zəfər müharibəmizə qədərki tarixi ayrı-ayrı dövrləri nəzərə almasaq, daha çox qaçqınçılıqla bağlı olub. Sadəcə olaraq Xoca-

yeni iş yerləri deməkdir, həm də istehsal sahəsi. Yəni, xammalla onu istehsal edən müəssisənin bir ərazidə olması emal prosesinə çəkilən xərcin azalmasına gətirib çıxara bilər.

Nəticə etibarlı ilə sonda istehsalçı, yəni bu sahədə çalışanlar qazanar ki, o da bazar zənbiləne öz müsbət təsirini göstərər.

Xocavənd rayonu ərazisində taxılçılığın, bostan-tərəvəz məhsullarının istehsalı da diqqətçəkən sahələrdəndir.

Xocavənd – uğurlu sabahların astanasında

layihəmiz də həmin məqsədə xidmət edir. Yəni, ayrı-ayrı bölgənin, rayonun bugününü, eləcə də onun sabahını nəzərdə tutaraq məhz həmin rayonun, bölgənin çaralarını yazımızda ifadə etməyə çalışırıq. Bu mənada artıq özünün yeni həyatını yaşamağa başlayan bölgələrimizdən olan Xocavənd rayonunun mənzərəsini canlandırmaq, onu sözlə oxucuya çatdırmaq bu yazımızın əsas məqsədidir.

Hələ Sovet dönməndən öncə Xocavənd rayonu bir coğrafi ərazi vahidi kimi fərqli nüansları özündə ifadə edirdi. Sovetlər zamanında Dağlıq Qarabağ Muxtar Vilayəti yarandı və bugünkü Xocavənd rayonu iki fərqli rayona Hadrut və Martuni rayonlarına bölündü. Hadisələrin gedişi zamanı daha çox terrorçu, daşnaq qüvvələrinin cəm ol-

vənd rayonu özünün iş yataqları ərazisində müəyyən təsərrüfat qura bilmişdi. Bu da rayona imkan verdi ki, sakinlərin xeyli hissəsini həmin ərazilərdə pay torpaqları ilə təmin etsin.

Azərbaycan dövlətinin yürütdüyü siyasətə uyğun olaraq salınan qəsəbələr sırasında Xocavənd ərazisində də Yeni Tuğ, Yeni Qaradağlı, Yeni Xocavənd və digər qəsəbələr salınmışdı.

Həmin qəsəbələrdə infrastruktur yaradılmış, insanlara ən zəruri olan elektrik, rabitə, su, qaz və digər təminatlar baxımından şərait yaradılmışdır.

Bununla paralel olaraq Xocavənd sakinləri məskunlaşdıqları Haramı düzündə fərdi təsərrüfatlar qurmuş, daha çox dənli bitkilərin əkini, bostan-tərəvəz məhsullarının istehsalı, eyni zamanda heyvandarlıqla məşğul olmuşlar.

Xocavənd rayonunun sosial-iqtisadi həyatında əsas yerləri təbii ki, sakinlərin işlə təmin edilməsi məsələsi tutur. Artıq bu məsələnin çözmündə xeyli irəliləyişlər əldə olunmuşdur. Belə ki, rayon artıq işğaldan azad edilmiş, Hadrut qəsəbəsində, eləcə də Tuğ, Edilli, Salakətin, Aziğ, Çıraqlı, Məmmədli və digər kəndlərin də böyük qayıdışın layihələrin gerçəkləşməsinə start verildi. Azərbaycan prezidenti cənab İlham Əliyevə və birinci vitse-prezident Mehriban xanım Əliyevə Xocavənd rayonuna etdiyi səfərlər zamanı Tuğ, Edilli və Aziğ kəndlərində olmuş, Aziğ mağarasının durumu ilə maraqlanmış və bütövlükdə bu qədim coğrafi ərazinin real mənzərəsini qiymətləndirmişlər. Həmin səfərlər zamanı bir daha məlum olmuşdur ki, Xocavənd rayonu iqtisadi baxımdan böyük resursları və inkişaf etdirmək üçün lazım olan şərait mövcuddur. Bir az da konkret desək, bu rayonda həm sənaye sahəsini, həm də kənd təsərrüfatını ən yüksək səviyyəyə qaldırmaq mümkündür.

Sadəcə olaraq bu coğrafi ərazidə iqtisadi planlaşdırmanı çox dəqiqliklə aparmaq məsələnin həllində, necə deyirlər həlledici rol malik ola bilər. Çünki ərazisinin dağlıq və dağətəyi zonalardan ibarət olması Xocavənd rayonunun heyvandarlığın da, əkinçiliyin də inkişaf etdirilməsinə yaşıl işıq yandırır.

Hələ Sovet dönməndə Hadrut və Martuni rayonlarında heyvandarlığın inkişafına,

üzümçülüyə və dənli bitkilərin istehsalına xüsusi önəm veriliirdi. Yerli şəraitə uyğun olaraq bu rayonlarda mal-davarla yanaşı, donuzçuluğun da inkişafı xüsusi yer tuturdu. Təbii meşə zolaqlarına yaxın ərazilərdə donuzçuluq üçün tövlələrin, komplekslərin tikilməsi həmin zamanlarda bu sahəyə olan diqqətin göstəricisidi. Bu gün də ərzaq təminatı baxımından Xocavənd rayonunda heyvandarlığa böyük dəstək verilərsə, sahənin uğurlu inkişafı təmin edilmiş olar. Bununla yanaşı, Xocavənd rayonu ərazisindəki su yataqlarına yaxın sahələrdə quşçuluq və balıqçılıq üçün də geniş perspektivlər var. Deməli rayonda heyvandarlığın inkişafına ciddi yanaşırsa, ət və süd məhsullarının istehsalında böyük uğurlara imza atıla bilər.

Bu gün artıq bir rayon olaraq hüduqları bərpa olan Xocavəndin üzümçülük sahəsində də imkanları yetərincədi. Daha çox dəmiyə şəraitdə yetişdirilən üzüm bağları öz məhsuldarlığı ilə həmişə onu becərənləri razı salıbdı. Yəni, bu rayonun ərazisində şərabçılıq üçün vacib olan üzüm istehsalına imkan var. Sadəcə, mövcud bağları bərpa etmək və yeni üzüm bağları salmaq bir zamanlar SSRİ məkanında, eləcə də onun hüduqlarından kənarda tanınan "Hadrut" şərabını bazara çıxarmaq mümkündür. Bu həm

Həm dəmiyə şəraitində, həm də suvarma yolu ilə bu rayonun ərazisində ərzaq təminatını yaxşılaşdırmaq mümkün olduğundan, sakinlər hər zaman öz təsərrüfatlarına bu məsələyə xüsusi diqqət yetiriblər.

"Regionların İnkişafına Dair Dövlət Proqramına" uyğun olaraq artıq işğaldan azad edilmiş Xocavənd rayonu ərazisində iqtisadiyyatın bərpası və dirçəldilməsi üçün köklü işlər görmək lazımdı. Burada xatırlatmaq yerinə düşər ki, rayonda tikintinin inkişaf etdirilməsi üçün də xammal ehtiyatları kifayət qədərdir. Çınqıl, daş, qum, əhəng və digər materiallar bu rayon ərazisində zaman-zaman olub və bu gün də var. Deməli, aparılmağa başlanan tikinti-quruculuq işində xocavəndlilərin köməyinə yerli xammallar çata biləcəkdir.

Bəli, bu gün Xocavənd rayonu bir inzibati ərazi vahidi kimi özünü təsdiq etməsi üçün geniş imkanlar yaradılıb. Sadəcə bölgədə mövcud olan hazırkı durum, eləcə də minalardan təmizləmə prosesi ortaya müəyyən suallar çıxarırdı. İnanırıq ki, çox yaxın zamanlarda bu məsələlər həll olunacaq və doğma ocaqlarına dönan xocavəndlilər rayonun sosial-iqtisadi inkişafında öz qəti sözlərini deyəcəklər.

Əbülfət MƏDƏTOĞLU

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ

MEDIANIN İNKİŞAFI AGENTLİYİNİN MALİYYƏ YARDIMI İLƏ

ƏDALƏT •

19 iyun 2021-ci il